

Joan Viladomat, J. Àngel Mortés i Toni Martí brinden després de la signatura.

Brindis per una nova etapa a Arcalís amb inversió privada

Tema / pàgines 3-4

La concessió del camp de neu es fa realitat amb un acte públic de signatura a L'Era d'Ordino

Mortés reconeix i agraeix els esforços fets a tots els cònsols i mandataris anteriors

Viure Ordino / pàgines 14-15

Inaugurada la nova ruta literària 'Últim estiu a Ordino' de Joan Peruga amb vuit localitzacions emblemàtiques

Entrevista / pàgines 12-13

Marc Pons:

«La Casa de la Muntanya s'obrirà a ramaders, empreses i investigadors»

«En tots els parcs naturals s'adopten mesures per reduir-hi la massificació»

Sumari

pàgina 7

Esports

Fernández i Missé, dos podis ordinencs a La Purito

pàgina 8

Medi ambient

Els agents reparen els camins malmesos per la pluja

pàgina 10

Activitats

Exposició 'Terra del Ferro'

pàgina 11

Gent gran

Entrevistem Olga Font, filla del forner d'Ordino

pàgines 22-23

No et perdis...

El 27 de setembre, Dia Mundial del Turisme

pàgina 24

L'Ordino de...

Lluís Babi

Editorial

Aquest estiu s'ha adequat un nou tram de camí Ral entre Ansalonga i la Cortinada, una via verda que ha de crear la par-ròquia de sud a nord -del pont d'Ordino a Sorteny-, fruit de l'entesa entre diferents actors públics i privats. Vull agrair públicament el compromís dels propietaris que actuen pel bé de la comunitat i que han permès que això fos una realitat.

Som més a prop

de l'objectiu que tothom pugui recórrer a peu Ordino, pendents d'un únic tram que va de Sornàs a Ansalonga.

Les millores en les infraestructures viàries i la via pública han estat constants els dos últims anys. L'ampliació de la CG-3 és possiblement el projecte més visible, en què s'ha donat prioritat a la seguretat dels vianants, amb voreres més amples, la incorporació del carril bici i la creació de noves rotondes, com la

de les Salines. En aquest endreçament del territori s'inclou la creació d'aparcaments a la Cortinada, Arans o Segudet, amb les noves sis places a la Moleta. Abans de començar la temporada d'hivern tindrem enllestida una altra obra important en l'ac-

L'acte públic de signatura va servir per donar les gràcies a tots els antecessors

cés a Arcalís: tota la galeria de protecció d'allaus, amb 142 m de llargada, als Basers del Corb. Enfoquem així una temporada plena d'ihusió per la nova gestió al camp de neu d'Ordino-Arcalís. La signatura de la concessió administrativa es va fer en un acte públic, compartit, per donar les gràcies a totes aquelles persones que van treballar per la par-ròquia i van creure en l'estació i en les seves possibilitats com a motor econòmic.

Inaugurem l'Edifici Sociocultural L'Estudi. Tot i obrir les portes amb el nou curs, celebrarem amb tothom la creació d'aquest nou equipament per a la par-ròquia el dissabte 29 de setembre amb una jornada de portes obertes. Durant la inaugura-

ció es donaran a conèixer els serveis que acollirà i les disciplines que s'hi impartiran durant el nou curs. És una satisfacció haver recuperat

un edifici històric i reagrupar els serveis socioculturals en un mateix lloc, que farà més fàcil el dia a dia de les famílies i dels infants, principals usuaris, gràcies a una ubicació idònia, al costat de les escoles.

Us presentarem també l'exposició de fotografies de Pere Riba, veí de Segudet, «Una mirada al passat», amb 50 imatges en blanc i negre que ens retrobaran amb el paisatge, la gent del poble i les tradicions. Aquest

últim aspecte ens importa molt per mantenir el teixit cultural i social de la par-ròquia i els seus habitants.

L'estiu és el moment en què reviu les festes i les trobades populars. Per això voldria agrair la dedicació desinteressada

d'algunes persones i entitats que ho fan possible. Aquest esperit ha fet que després de cinquanta anys es recuperin a Ordino les falles, que es van rodar per Sant Pere; el ball de l'Ossa, al desembre, o els Contrabandistes per Carnaval.

Edita: Comú d'Ordino · Disseny, maquetació i redacció: Comú d'Ordino · Imatges: Comú d'Ordino · Correcció: Pites Roure
Dipòsit legal: AND 446-2009 · A/e: publicacions@ordino.ad

REUNIONS VEÏNALS

A les 20.30 h a la sala de reunions del CEO

ordino **O**

16/10
dimarts

Carrer Major
Nucli antic
Turer
Av. de les Moles
Clota Verda
Pont d'Ordino
Anglada
Ed. Ral
Ed. Prat de Vilella

17/10
dimecres

Segudet
Puiet
Pleta
La Gonarda
Balcó d'Ordino
Prat Gran

18/10
dijous

Sornàs
Ansalonga
La Cortinada
Arans
Llorts
El Serrat

Tema

La concessió del camp de neu es fa pública amb un acte de signatura a L'Era d'Ordino

Viladomat es referma en un nou model de gestió

Materialitzada la concessió administrativa del camp de neu d'Ordino-Arcalís, el Comú va organitzar un acte de signatura a L'Era d'Ordino per fer públic i compartir aquest moment històric per a Ordino. Entre els convidats hi havia el síndic, el cap de Govern, els consellers generals de la parròquia, el cònsol menor de la Massana i excònsols d'Ordino.

En representació de la societat SAETDE hi va assistir l'empresari Joan Viladomat, que liderarà la gestió del camp de neu en la nova etapa. L'acte va ser sobri i emotiu alhora.

Mortés es va referir als més de seixanta anys d'experiència en el sector del nou soci accionista, amb una capacitat inversora que el Comú tot sol no podria assumir. El Pla d'Inversió marca el full de ruta, tal com s'havia dit, i serà una realitat la temporada vinent amb el nou telecabina del Pla de l'Hortell a la Coma del Forat i la millora de la xarxa d'innivació al sector de l'Abarsetar. El cònsol major es va referir al camp de neu com un element de dinamització no només per a Ordino sinó per a la resta del país. L'empresari va mostrar el costat més humà i familiar, des que l'avi -escultor

El cònsol major J. Àngel Mortés i l'empresari Joan Viladomat en el moment de la signatura a L'Era d'Ordino.

i republicà- va arribar al Principat. Viladomat va destacar els més de cinquanta socis que han tingut en tots aquests anys dedicats al sector de la neu, i reconeixia que havia après molt de la gent de muntanya. Així, va assegurar generacions per donar continuïtat a la concessió més enllà dels cinquanta anys. També va parlar de l'entesa necessària entre els sectors públic i privat, un nou model a seguir per a les futures estacions. Una relació on, va dir, el Comú pot prendre les decisions, però els privats han d'executar-les.

Mortés agraeix l'esforç als antecessors

J. Àngel Mortés, en la seva intervenció, que va tancar els parlaments, va agrair tots els esforços fets pels equips comunals que han precedit el mandat actual, representats a l'acte pels excònsols de la parròquia. Gran part dels antics mandatariis van comparèixer i donar la seva aprovació a la concessió administrativa per l'exploració del camp de neu, que passa

de ser una societat pública a una societat d'economia mixta. L'actual cònsol va recordar que tots els seus antecessors van creure en Arcalís com un puntal econòmic que calia mantenir tot i les dificultats que això comportava. El reconeixement públic es va fer extensiu a l'equip de gestió de l'estació dels últims anys, encapçalat per Xabier Ajona, responsable del canvi de tendència.

La minoria opina...

Sandra Tudó i Eva Choy

Ordino-Arcalís és una estació amb unes condicions de neu excepcionals i amb un alt potencial d'atracció turística i de dinamització de la parròquia. Però la gestió exclusivament amb capital públic d'una societat d'aquestes dimensions és inassumible per a una administració comunal, i la minoria del Comú ha denunciat sempre que era insostenible. Aquests darrers anys, l'estació d'esquí ha generat una despesa massa elevada per al Comú i la impossibilitat de poder fer front a noves inversions, necessàries per mantenir Ordino-Arcalís amb els estàndards de les estacions veïnes. Per tot això, les conselleres de la minoria només podem estar satisfetes amb la concessió d'Ordino-Arcalís a SAETDE. Aquesta transacció és l'oportunitat per salvar l'estació i perquè pugui esdevenir un referent per al país i l'entorn. També ens alegrem que aquesta concessió hagi recaigut en una societat amb gran experiència en el món de la neu i del nostre país. Desitgem molts encerts als nous socis de l'estació i que tots els ordinencs puguem veure el relançament d'Ordino-Arcalís.

Joan Viladomat: «Escoltarem el client; són els hàbits de consum els que determinen l'estratègia empresarial»

El cognom Viladomat està al capdavant del sector de la neu a Andorra des que Francesc Viladomat –pare del Joan– instal·lés l'any 1956 el primer telesquí al peu del Coll Blanc, al Pas de la Casa. La família desembarca seixanta-tres anys després a la vall d'Ordino.

- En quin moment o què el fa girar la mirada cap a aquesta vall?

Sempre he mantingut una relació estreta amb la vall d'Ordino. Puc dir que des de mitjan anys vuitanta he tingut comunicació directa amb els cònsols de la parròquia. Pere Babi, Josep Duró, Enric Dolsa o Ventura Espot... tots han volgut millorar la situació de l'estació. I amb Arcalís existeix aquest vincle estret des que es va inaugurar.

- Qualsevol empresari vol benefici. Quina estratègia seguirà per invertir la tendència?

Un empresari sap que els beneficis no són immediats. El primer i el segon any no guanyaràs diners i el tercer potser tampoc, però el quart segurament sí. Així els guanys arriben de manera sòlida i consistent. Has de saber tenir paciència. La nostra màxima, com a les botigues de la família, és donar qualitat i servei al màxim. Un negoci ha de ser sostenible i rendible, ho farem incrementant els dies de neu, el nombre de clients, i oferint més serveis com la res-

tauració. Però aquest any ens toca escoltar el client; al final són els hàbits de consum els que determinen una bona estratègia empresarial.

- Parlem d'una estació familiar de dimensions reduïdes. Com trobarà l'equilibri?

L'objectiu és arribar als 200.000 esquiadors, i la temporada s'ha tancat al voltant dels 180.000, estem parlant d'un 10% més, no de doblar el nombre de dies, penso que és més que raonable i assequible. El client no qüestionarà pagar 1 o 2 euros més per accedir a un telecabina nou, sempre que el servei que ofereixis s'adeqüi a aquest preu. L'estiu ha de ser un punt fort també, juntament amb els serveis.

- Als seus ulls, quins serien els punts febles i els punts forts de l'estació.

Em centro en els forts... Arcalís és neu en majúscules, just el que busca l'esquiador, i això és el que podem oferir. El fred i la neu són els nostres actius, i tot indica que es mantindran, a diferència del que passa en altres llocs.

- I tem els accessos?

Quan vens del Pas saps el que significa estar aïllat i tenir condicions dures. Amb Arcalís hi ha una connexió directa, ja que les condicions climàtiques i geogràfiques són molt similars. S'es-

Joan Viladomat fa declaracions als mitjans de comunicació després de la signatura.

tan fent esforços importants per millorar l'accés a pistes amb les últimes obres.

- L'usuari habitual, quins canvis trobarà d'entrada?

El telecabina que portarà a la Coma del Forat serà el canvi més visible, amb una millora en la innivació artificial; seguim les inversions del *masterplan*. Donar accés fàcil a la Coma permetrà, entre altres coses, esmorzar amb sol, cosa que fins ara no era possible. Volem donar un servei exclusiu, no parlem de luxe ofensiu, sinó de confort i tracte familiar, adequat a aquesta vall. Ordino té un component estètic molt

fort, ha sabut conservar aquesta sensibilitat. I es caracteritza per la seva empresa familiar.

«Volem ser una estació confortable, de tracte familiar»

M'agrada aturar-me als pobles i fer un cafè, parlar amb la gent... Arcalís és feréstec, no es veu ciment ni està tan urbanitzat. Complementa la indústria de l'esquí creada a l'altra vall amb 200 km de pista non stop. El client té on escollir.

- Com afectarà a la parròquia aquest nou impuls privat?

Servirà per despolititzar l'estació, ja que els últims anys qual-sevol decisió era política. Els agents turístics de la vall d'Ordino han de tenir veu i s'han de trobar solucions des dels equips tècnics i professionals, encara que la propietat del territori sigui pública.

- Quina és la estació favorita de Joan Viladomat?

En cada etapa de la vida n'hi ha hagut una, no és el mateix si vas a esquiar sol que si hi vas amb els fills petits. Actualment és Arava, a les Dolomites, i Arcalís!

L'OPINIÓ DELS EXCÒNSOLS...

VENTURA ESPOT
(2008-2011 i 2012-2015)

La valoració de la concessió és molt positiva coneixent l'esforç que s'ha fet des d'ambdues parts per establir una negociació. Joan Viladomat és un gran empresari, coneix la qualitat de la neu a Arcalís, i la seva aposta ratifica el que sempre hem dit: tenim una gran estació. Resolt Arcalís, a la parròquia li desitjo llarga vida, considero que s'està gestionant molt bé.

ENRIC DOLSA
(2000-2003 i 2004-2007)

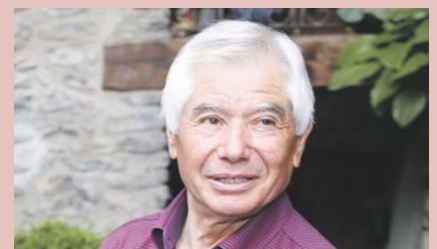
Després d'un intent de solució que no va prosperar durant el meu mandat, i que per mi era la millor opció, la decisió que s'ha pres és una opció. Per mi no és positiva ni negativa, ja que ha estat l'única. Confio que es faran totes les inversions necessàries i les accions de màrqueting que calguin. A partir d'aquí, tot anirà bé per a la parròquia.

JOSEP DURÓ
(1992-1995, 1996-1997, 1997-1999)

No crec que hi hagi cap altra solució, o ben poques. La concessió és positiva. Això afavorirà que el Comú no entri en més deutes i pugui fer coses per la parròquia i pel bé de les persones. Celebro l'entrada de Viladomat com a gran conxeador de la neu. Amb una mica d'inversió farem una gran estació familiar, qualitativa i esportiva.

JOAN SOLANA
(1980-1981 i 1982-1983)

El camp de neu només pot anar a millor. Arcalís té un gran potencial i ha d'estar en mans de professionals. Ja era hora que es donés a la Coma del Forat la rellevància que té en el conjunt de l'estació. Veig molt positiu un telecabina que uneixi l'Hortell amb la Coma. L'empresa privada gestiona millor que l'administració, costa d'entendre.

**APUNTA-HI
ELS TEUS FILLS!**
Des de **265€**
la temporada.
Aprendre a esquiar
divertint-se amb els amics.

Si ets soci del Màgic Ski,
lloga el material per tota la
temporada des de 80 €

ORDINO ARCALÍS

**Club Màgic
Ski**

**EL CLUB
EXTRAORDINARI**

WWW.VALLNORD.COM
T. +376 739 600
magicski@vallnord.com

#Ordino a les xarxes

facebook

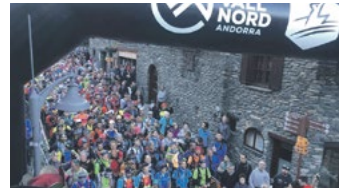
ordinoésviu
2.237 seguidors

El poble d'ordino s'ha omplert per celebrar la #Nitdelacandela #viuordino

278 m'agrada 37 compartits 18 comentaris 45 0 0

Sortida dels 450 corredors de la Ronda dels Cims

118 m'agrada 14 compartits 1 comentaris 11

Nou tram del Camí Ral entre Ansalonga i la Cortinada

105 m'agrada 8 compartits 0 comentaris 5

Estem preparant una nit màgica, la Nit de la Candela

88 m'agrada 22 compartits 3 comentaris 16

Ja tenim el nou enllumenat de Casa Rossell

87 m'agrada 11 compartits 1 comentaris 14 2

Instagram

539 posts 415 seguint 1412 seguidors

171 m'agrada

168 m'agrada

133 m'agrada

twitter

3391 tuits 648 seguint 3130 seguidors

TOP TWEET ordinoesviu

1557 impressions 2,6% engagement
Esteu tots convidats dimarts 10/07 (21.30 h) a l'encesa de la il·luminació exterior de #CasaRossell gràcies a @GovernAndorra @FEDAcultura @ForcesElecDAnd amb l'Esbart Valls del Nord #viuordino #ordinoesviu. pic.twitter.com/2MIqkTbKY

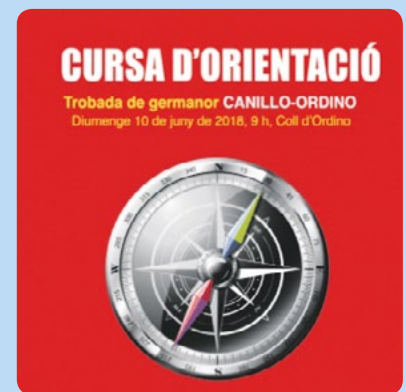
1.547 impressions 3% engagement
Tot preparat per la Trobada Canillo-Ordino @canillo5 @palaudegel. Ja ets a la llista <http://eventselit.com/traveses-de-muntanya/cursa-orientacio-canillo-ordino/> ... #ordinoesviu #viuordino pic.twitter.com/kqISseHWqk

1.507 impressions 4,1% engagement
Comencem la setmana amb molta llum pic.twitter.com/fPqkVTPzM

Top tweet 1

Top tweet 2

Esports

La Purito es torna a quedar a Ordino amb el triomf de David Fernández

El ciclista aconseguix el primer lloc entre 2.700 participants d'arreu, amb 5 hores 36 minuts, després de caure a Canòlic

David Fernández ha tornat a deixar a casa el primer podi de La Purito –per segon any consecutiu–, una de les curses més dures d'Europa, que va dissenyar el cèlebre ciclista Joaquim Rodríguez i Olivé per a la Vuelta. L'etapa mítica s'organitza a Andorra des de fa quatre edicions, i aquesta s'ha superat portant fins al país, el primer cap de setmana d'agost, 2.700 corredors vinguts d'arreu. Fernández va trigar 5 hores i 36 minuts a recórrer els sis ports de muntanya (145 km amb un desnivell positiu de 5.200 m) i es va decidir a participar-hi a l'últim moment. «És la primera marxa cicloturista que faig aquesta temporada; després del podi de l'any passat volia retirar-me, però al final em vaig decidir», explica el veterà ciclista, que ha hagut de competir entre professionals i gent molt jove. «El ciclisme és un esport molt dur i quan algú tira, saps de veritat que està en forma», assegura. Sense intencions de competir, ja porta entrenats 297.000 m D+ i 11.000 quilòmetres, que es diuen aviat. No dubta ni un segon: «El millor tram, el coll de la Gallina;estic enamorat d'aquest port, i mira

El veterà ciclista David Fernández en la pujada al coll de la Gallina.

que és dur...». Baixant va caure i es va fer un trauc al braç que va acabar amb sis punts, però abans va fer els dos últims ports. El més dur van ser els Cortals d'Encamp, i la calor en plena canícula no hi va ajudar gens. Però quan arribes a meta,

«no t'ho creus... des del patiment, estàs exhaust, però sents un goig increïble... "he tornat a guanyar", això és el que em vaig dir». L'alegria i la satisfacció són màximes, el ressò també. «He vist a les xarxes que de sobte tinc un munt de sollicituds,

i la quantitat de gent que em demanava fer-se una foto amb mi...», diu sorprès. Fernández, resident a Ordino, treballa com a agent de circulació del Comú d'Ordino i no es dedica professionalment a la bicicleta, tot i la brillant trajectòria.

Jan Missé també fa podi

Un altre ordinenc que ha fet podi a La Purito ha estat Jan Missé, que va aconseguir el primer lloc en la cursa de 80 km en 3 hores i 27 minuts. Una setmana abans s'havia proclamat campió d'Andorra de ciclisme en ruta i subcampió a la contrarellotge. No les tenia totes: «Anava curt de desnivell i no vaig voler arriscar-me a fer la llarga», explica Missé, que va creuar la línia de meta a 9 segons del segon classificat. «Em vaig sentir molt fort quatre quilòmetres abans d'arribar a Naturlàndia, vaig augmentar el ritme al km 7/8 i ja vaig anar en solitari al llarg de 72 km. Després de fer el coll de la Gallina en 45 minuts vaig arribar a la Comella fresc i amb ganes. Va ser als Cortals que vaig sentir la fatiga acumulada i el ritme intens». El ciclista es queda amb les bones sensacions i una gran confiança per seguir afrontant nous reptes.

Inscripcions per a la Duatló

La Compressport Duatló Casamanya té les inscripcions obertes en línia al web <https://runedia.mundodeportivo.com/inscripcion/201827935> fins al 19 de setembre. La cursa, que tindrà lloc el dissabte 22, presenta dues modalitats, per equips (40 euros) o individual (25 euros). Un tram ciclista amb sortida des de la plaça Major d'Ordino fins al coll d'Ordino, lloc de transició, per arribar en cursa de muntanya fins al pic del Casamanya formen el circuit d'aquesta prova clàssica, que els últims cinc anys ha estat organitzada pel Club Triatló Serradells.

El Club de Tennis Taula de les Valls del Nord munta el primer campus a la parròquia

Dos jugadors en el primer campionat al Pavelló Germans de Riba.

El Pavelló Germans de Riba va acollir el primer campus de tennis taula, del 9 al 15 de juliol, organitzat pel Club de Tennis Taula de les Valls del Nord. S'hi

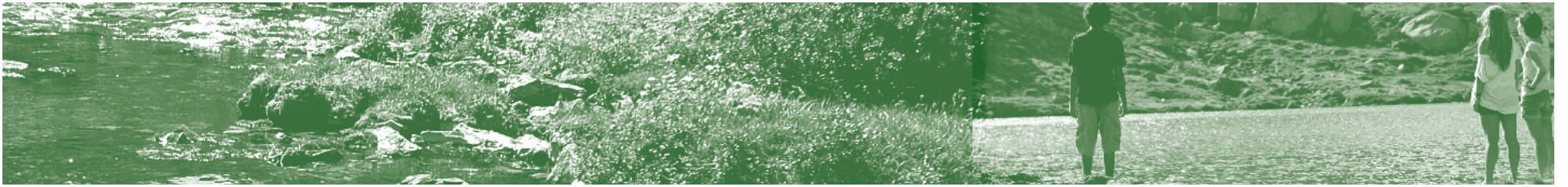
El president va destacar l'alta participació tot i coincidir amb altres campus importants. El Club, que entrena i ofereix classes al CEO, fa un any que

Entre els jugadors més destacats hi ha Oriol Martínez, de set anys

van reunir jugadors d'Andorra, Catalunya i Espanya, per fer una estada de tecnificació i acabar amb un open d'altura. L'altitud fa variar les condicions de joc, segons va explicar el president, Toni Martínez, en la presentació. Incideix en la velocitat i en la forma com piquen les pilotes.

s'ha establert a la parròquia amb molta energia, i entre els seus membres hi ha la promesa de set anys Oriol Martínez. L'infant estudia al CAR de Sant Cugat, està considerat el millor jugador de Catalunya en la seva categoria i està entre els vuit primers jugadors d'Espanya.

Medi ambient

Alain Valls: «La diversitat de flors del Parc és el que més agrada al visitant de Sorteny»

L'Alain Valls és el guia del Parc natural de la vall de Sorteny des de fa més de quinze anys i, a més d'estar en contacte amb la natura, el tracte amb la gent i ensenyar el nostre patrimoni és el que més li agrada de la feina.

- Quin és el perfil del visitant que ve al Parc?

Els mesos de maig, juny, setembre i octubre ens visiten els escolars del país, de 1r i 2n cicle.

«Fem visites guiades però ens adaptem al públic»

Els mestres aprofiten per treballar a classe el que veuen aquí sobre el terreny. En canvi, durant els mesos de juliol i agost n'hi ha de tot tipus, acostumen a venir famílies i parelles que volen fer una excursió guiada. Alguns venen del Centre de Natura de la Cortinada, on es fa publicitat de les visites, i també des de l'Oficina de Turisme. La procedència és diversa, però hi ha molt espanyol, sobretot va-

Alain Valls dona indicacions a una família al jardí botànic.

lencians, i també algun francès, turisme de proximitat.

- Saben què hi trobaran?

Saben que els agrada la natura, i la botànica en general, però no coneixen la singularitat de Sorteny, ho descobreixen *in situ*.

- I què és el que més els sorprèn o agrada?

La diversitat florística que hi ha a la vall. Pensa que hi ha més de 750 espècies diferents. Evidentment, depèn del moment, però en època de màxima floració, al juliol, és quan trobes

les catifes de flors i la gent es queda molt sorpresa. L'aigua, present a tot arreu, és un altre dels elements que més atrau el públic. I les plantes medicinals, és clar, també desperten curiositat i interès. El jardí botànic és molt il·lustratiu.

- Quin recorregut s'acostuma a fer?

Segons el que em diuen, escolto i m'adapto. Anem al planell del Quer, l'Estanyó, depèn. Acostumem a fer entre tres i quatre horettes, porten el seu entrepà i anem fent tranquil·lament. Tothom ve amb ganes de caminar, però si hi ha nens o gent menys preparada, ens adaptem. Són visites guiades i personalitzades, sempre dins del que ofereix el Parc.

- Com sap que el client ha quedat satisfet amb la visita?

La gent t'ho diu i en general és molt agraïda. Els turistes venen amb molt bona predisposició, estan de vacances o si més no relaxats.

- Hi ha alguna anècdota destacable, en aquests anys?

Un senyor de Barcelona que fotografia fruits comestibles d'arreu del món i viatja per descobrir-los. El vaig acompanyar fins a sota el pic de l'Estanyó per trobar una espècie de nabiu, *l'Empetrum nigrum*, que trobes entre setembre i octubre. Va arribar i va fer la foto, i al seu ritme, no era gaire caminador...

Fotonotícia

Es reparen camins malmesos per l'erosió de la pluja

La intensitat de les pluges ha provocat esllavissades en alguns camins de la parròquia (a la dreta). A l'esquerra es pot veure com ha quedat reconstruït el camí que va al refugi de la vall de Rialb, després dels treballs de reparació. Les intervencions les han portat a terme els agents de Medi Ambient del Comú, que durant l'estiu vetllen pel manteniment de camins i boscos que han pogut quedar malmesos amb la neu durant l'hivern. Conservar en bon estat els berenadors i activar els plans per risc d'incendi són altres feines de l'equip.

Fem parròquia

Riba, Herver i Martí conversen amb Toni Fillet, de Llorçs, i Pere Armengol, d'Arans, al camí ral.

Inaugurat el tram entre Ansalonga i la Cortinada

L'objectiu és poder recórrer la parròquia de nord a sud sense trepitjar la carretera. Ara hi som més a prop, després que aquest estiu s'hagi inaugurat un nou tram de camí ral entre els pobles d'Ansalonga i la Cortinada. Un recorregut de 650 metres en el qual s'ha instal·lat una passarel·la de fusta amb barana que va paral·lela al riu, amb un pas

per als pescadors, on acaba el camp del Llac, al golf de la Cortinada. L'acte d'inauguració va comptar amb la presència del cap de Govern, Toni Martí; la ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat, Sílvia Calvó; la cònsol menor d'Ordino, Gemma Riba, i el conseller Xavier Herver. També hi van assistir els propietaris de la zona,

que van celebrar obertament una construcció que és accessible a tothom i respectuosa amb l'entorn. Martí va felicitar els propietaris implicats per tenir aquesta visió compartida del patrimoni, que beneficia la parròquia i, en definitiva, tot el país. Per completar aquesta via verda quedarà pendent el tram de Sornàs a Ansalonga.

Marquesina a Sornàs, pendent de col·locació definitiva.

Les cobertes, a punt per a l'hivern

Es preveu que abans de la tardor estiguin instal·lades les catorze marquesines projectades a les parades de bus de la parròquia. Les cobertes, que serviran per donar aixopluc als passatgers, s'integren perfectament en la resta del mobiliari urbà de la parròquia i encaixen en l'entorn gràcies a l'ús de ma-

terials naturals com la fusta. Se n'han dissenyat dos models de dimensions diferents, per evitar una ocupació excessiva de la via pública en els espais més reduïts. Les noves marquesines reforçaran les parades dels pobles d'Ansalonga, Arans, Llorçs i el Serrat. Amb les dotze que ja existien, la inversió cobrirà vint-i-cinc parades a tot Ordino.

Fotonotícia

Col·locació de gespa artificial a Prat de Call

Aquest estiu s'han fet treballs de millora al parc infantil de Prat de Call amb la col·locació de gespa artificial a les dues primeres feixes de joc. Abans de l'inici de curs es farà una altra intervenció a la zona d'aigua i a la Covanella.

Un any després que es triés aquesta opció per a la feixa superior, s'ha decidit fer-la extensiva a la resta del parc pel seu bon resultat. La durabilitat i la seguretat que ofereix aquest paviment en fan la millor opció per a l'equipament infantil. Els treballs es porten a terme amb un tancament parcial de la zona, durant les vacances escolars, quan l'afluència d'infants és menor.

Activitats

Els alumnes del Club Foto recuperen el ferro en una col·lectiva als carrers del nucli antic

La mostra s'exposa fins al 16 setembre

El Club Foto de La Capsa ha exposat els seus treballs als carrers del nucli antic, aquest estiu, amb «Terra de Ferro», que es podrà veure fins al 16 de setembre. La mostra està formada per 20 imatges de 100 x 80 cm, impressions digitals a color que se signen col·lectivament com a Club Foto. El professor Jean-Luc Herbert va explicar que la idea respon a una voluntat de presentar els treballs com a grup per sobre de l'autoria de la imatge. Els alumnes han desenvolupat les diferents tècniques que han estudiat durant el curs inspirats en el ferro a la parròquia. Un fil conductor que els ha portat durant tres mesos a fer un seguiment del procés d'elaboració del metall, des de l'extracció del mineral fins a la manipulació i la transformació, amb visites a la mina del ferro, la Farga Rossell o al ferrer d'Ordino, Tonet Bringeret. «Ha estat una experiència nova i enriquidora per als alumnes, que han hagut de treballar com un equip professional», ha explicat Herbert, que va rebre l'encàrrec de fer l'exposició del Departament de Turisme per dinamitzar els carrers.

Serracanta i Fenés van acompanyar els alumnes del Club Foto en el recorregut per les obres el dia de la inauguració.

Consulta en línia de la Guia d'activitats extraescolars

L'app Ordino és viu serà el principal canal per conèixer l'oferta d'activitats del curs 2018-2019, ja que se suprimirà l'edició impresa. Per tal d'estalviar paper, tota la informació estarà disponible en format digital i es podrà consultar a la pàgina web del comú www.ordino.ad. La major part de les activitats que inclou el document són les extraescolars de continuïtat per als infants, tot i que també es recullen serveis i activitats adreçades a la gent gran. El Centre Esportiu d'Ordino segueix concentrant el gruix de les propostes de caràcter esportiu, sigui amb l'oferta formativa pròpia amb els cursos de natació i el waterpolo, o com a seu d'altres clubs. Conti-

nua l'Escola Líquid Dansa amb les classes de ballet. Pel que fa a les arts marcial i els esports de combat, seguiran les classes de karate, taekwondo, kung-fu i boxa. El Club Futbol Ordino, al Pavelló Germans de Riba, i el Club de Judo, al CTO, ocuparan els espais habituals pel volum d'infants inscrits. Des de fa uns anys també hi ha instal·lat a la parròquia el Club de Tennis Taula Valls del Nord. Juntament amb l'oferta esportiva, en la guia hi consten també els tallers i disciplines de La Capsa, espais de creació, que com a novetats incorpora la introducció a la ceràmica amb Gemma Piera i les classes de pintura i motlle a càrrec d'Emma Regada.

Imatge de la guia que es pot descarregar a l'app Ordino és viu i al web ordino.ad.

Gent gran

Olga Font: «Tots els veïns vigilaven la canalla quan pujàvem al roc, fossin o no família»

L'Olga Font (Ordino, 1952) és filla del forner Josep Font de la Massana, que va obrir l'any 1949, a Cal Babot, un forn de pa i una botiga, on despatxava la mare, l'Antídia Coma, de l'Aldosa. Després s'hi incorporaria ella mateixa, quan va començar a saber comptar.

- Així, va néixer a Cal Babot?

Sí, i hi vaig viure fins que em vaig casar als 22 anys. Vam créixer junts amb els Babi, en aquesta casa, que és l'actual Bar Babi. L'obrador comunicava amb el celler. Menjàvem a la cuina i fèiem tota la vida allà. A baix també hi havia la llenya, que la fèiem baixar per una trampa. A dalt només hi anàvem a dormir. Me'n recordo que a la casa del costat hi vivia una senyora que curava els coloms als quals alguns disparaven. I tots els veïns vigilaven la canalla, quan anàvem al roc, fossin família o no. La vida es feia al carrer. Les cases Ramonguem i Jep de Tor estaven exactament igual que ara.

- I què va passar amb el forn del poble?

La botiga es va obrir a l'actual plaça Major i l'obrador es va traslladar on ara hi ha la fleca Font. El meu germà va continuar el negoci.

- Quins eren els pans que es venien a la parròquia?

Olga Font asseguda a la plaça Major d'Ordino, on feia vida de petita.

El pa de dos quilos, perquè interessava que es conservés uns quants dies, i es repartia ribera amunt. La coca de festa major i la coca de tres pessetes, una d'estreteta que es menjava per berenar, eren els clàssics.

- I és cert que reconeixia aquest pa arreu?

Vaig apostar amb una companya que el pa que es venia al carrer de la Vall, a Andorra la Vella, era d'Ordino, i no em vaig equivocar. És el que passa quan neixes en un forn...

- Amb el pa sota l'aixella...

Doncs sí, dins del forn i amb el pa sota l'aixella. I vaig tenir la sort de tenir tots els avis, també. Vaig marxar d'Ordino quan em vaig casar als 22 anys; treballava i vivia primer a Andorra, després a la Massana i més tard a l'Aldosa.

- Treballava a passaports?

Hi vaig estar un munt d'anys, però hi van haver molts canvis fins que vaig demanar una excedència i ja no hi vaig tornar. A mà, els fèiem, amb ròtring. L'actual Tràmits es deia Orga-

nització i Personal i estàvem a la Casa de la Vall. Era maco el tracte amb la gent, els clients eren amics. Tots ens coneixíem.

- Però no es penedeix d'haver plegat jove?

Al contrari, va ser una sort deixar-ho amb 55 anys.

- I llavors a viure...

Em sento molt plena amb tot el que faig: l'hort, els nets, el taitxí, l'esbart, i viatjar. Hem de ser feliços amb tot el que fem i tenim.

Li encanta viatjar. L'últim va ser al maig, un recorregut de 24 dies pel Nepal. Però encara recorda fa 36 anys, un dels primers viatges que va fer amb una furgó que va arreglar el Miquel –no com les d'ara– fins a Grècia. «La Kristel tenia tres anys, i quan vam arribar al Pas, ja ens demanava si havíem arribat...»

El viatge sorpresa esgota les places

«L'objectiu del viatge sorpresa és trencar els esquemes més rutinaris als padrins de la parròquia», explica la Marta Mateu de la Casa Pairal, coordinadora del viatge que es fa per a tots els padrins de les Valls del Nord. I si tenim en compte que ja fa dies que es van esgotar les places per anar-hi a l'octubre, la proposta ha estat encertada. Aquesta és la sortida més esperada de totes les que es fan durant l'any. Els padrins no saben on van, es limiten a seguir unes quantes consignes sobre el que han de portar, sigui una peça de roba, un accessori o

un objecte. «El més maco és veure com es deixen sorprendre i afronten un viatge a un lloc desconegut. La primera hora d'autocar sol ser un diluvi de pronòstics i destinacions», diu. Com a novetat, en aquesta tercera edició els participants passaran tres dies fora de casa en lloc de dos. I l'única indicació que han rebut és que han de portar un llibre o una revista. La resta de sorpreses queda per descobrir... Com ja és habitual, a la tornada serà el moment de fer una posada en comú en un berenar.

Fotonotícia

Paella a la Casa Pairal

La Casa Pairal programa cada estiu una paella al jardí que enguany, amb motiu de la pluja, es va haver de traslladar al menjador de la Casa Pairal. El temps

no va impedir, però, una alta participació: una trentena de padrins. Els cònsols d'Ordino, J. Àngel Mortés i Gemma Riba, no van faltar a la cita i van com-

partir taula amb la presidenta de l'Associació Gent Gran d'Ordino, Lurdes Riba, entre altres assistents. En primer pla parlen Agustí Argemí i Eva Siedmund.

Entrevista

Marc Pons: «La Casa de la Muntanya serà un espai obert a ramaders, empreses, guies i investigadors»

Marc Pons està al capdavant de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Sostenibilitat.

- Què ha significat el seminari de biodiversitat organitzat aquest estiu a Ordino?

És una manera de reforçar els lligams amb altres institucions i donar a conèixer la nostra política de conservació. El 12è Seminari Internacional de Gestió i Conservació de la Biodiversitat ha reunit durant una setmana 35 científics provinents d'Espanya, Portugal i Andorra. L'eix temàtic ha estat «Plantes, vegetacions i paisatges de muntanya» i s'ha plantejat amb una primera part de ponències teòriques i una segona de sortides de camp que no s'han limitat a Ordino, però en què Sorteny ha tingut un lloc destacat.

de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) de la UAB, va ser objecte d'estudi per una dotzena de voluntaris en el projecte mundial de l'Earthwatch Institute. Durant nou dies van estudiar la fauna i la flora del país. És un vesant molt interessant que uneix natura i ciència amb lleure i turisme. Treballem per assolir aquesta conciliació entre el turisme més lúdic i el que busca coneixement i experiència.

- Per què s'ha decidit regular l'accés rodat a Sorteny?

La massificació que es produeix durant alguns setmanes d'estiu i els problemes que això ocasiona,

no només en l'impacte al parc, sinó en incidents i situacions de bloqueig al pàrquing, fan que sigui necessari adoptar mesures com la que s'ha provat aquest any. En cap cas la finalitat és recaptatòria. S'ha fet una prova pilot amb un servei de llançadora des del Serrat, per facilitar al turista el desplaçament al Parc en vehicle comunitari, per un preu simbòlic d'un euro, que inclou l'anada i la tornada; a canvi, pots estacionar el vehicle tot el dia de franc. D'altra banda, tens un descompte del 50% en l'entrada a la Mola i la Serradora. Aquells que hi vulguin accedir en vehicle particular hauran de pagar 4 euros per estacionar entre les 9 del matí i les 5 de la tarda, les hores de màxima afluència turística. Les dimensions del pàrquing de la Canya de la Rabassa són molt reduïdes i el desgavell de cotxes arribava fins a la carretera. En la majoria de parcs naturals no tan sols es fa pagar a l'aparcament, sinó que directament es restringeix el pas i s'obliga a agafar un transport llançadora. A la vall d'Incles, per exemple, el pas està restringit. El turista no se'n sorprèn, és als de casa que ens costa aquest canvi de xip, és totalment comprensible. Per aquest motiu, usuaris professionals del parc com ramaders o guies tenen l'accés gratuït. És una manera de revalorar el nostre patrimoni i protegir-ne l'entorn. En temporada alta ens trobem col·lisions i bloquejos

importantes per la saturació de vehicles. No obstant això, el que hem fet és una prova pilot que està en fase experimental; n'avaluarem els resultats i decidirem si és o no la millor ma-

pèrdua dels hàbitats sigui molt important i per tant que s'hagi d'intervenir per no perdre la biodiversitat. En cas que no ho féssim, en poques temporades algunes zones estarien desertit-

«El Parc s'està consolidant, a part de com espai de lleure, com un espai de recerca i estudi»

nera. L'altra opció era ampliar el pàrquing, una mesura més agressiva i amb un impacte irreversible per donar solució a un problema que només dura dos mesos.

- Són necessàries les intervencions a la natura?

Encara que sembli paradoxal, les intervencions humanes en parcs naturals són necessàries per pal·liar l'impacte de l'home. Aquest estiu, a causa de la meteorologia i d'un hivern més llarg, alguns treballs s'han endarrerit i s'han fet més visibles per a la gent que surt, per exemple al pic de la Serrera, que es va haver de ressemar tal com es fa a la majoria de parcs naturals. L'erosió dels camins cada cop més freqüentats fa que la

zades i serien camins de terra i sorra, cosa que n'incrementaria també la perillositat. Els forestals hi intervenen replantant amb llavors locals, com ha estat el cas de la Serrera. Es fa cada any en molts llocs, com l'Estanyó o Cebollera, on es detecta aquesta erosió més marcada.

- Som cada vegada més conscients, però també som més gent?

S'ha de trobar l'equilibri i fer molta pedagogia. Hi ha un nou muntanyenc, un nou usuari, que no té cultura de muntanya i hem de treballar aquest perfil. Hem de ser orientadors i ser capaços d'ampliar les destinacions. La majoria de gent visita Tristaina o Sorteny, i se saturen, és lògic. Hi ha altres llocs

«En tots els parcs naturals s'adopten mesures per reduir la massificació i facilitar el transport públic»

- Podem arribar a atraure turisme científic?

Sens dubte, el Parc s'està consolidant, a part de com a espai de lleure, com un espai de recerca i estudi. Juntament amb el CENMA, a través del Centre

na, no només en l'impacte al parc, sinó en incidents i situacions de bloqueig al pàrquing, fan que sigui necessari adoptar mesures com la que s'ha provat aquest any. En cap cas la finalitat és recaptatòria. S'ha fet una prova pilot amb un servei de

Pons a la Rabassa d'Ordino, on cada any se celebra el canvi de guardes i es fa la benedicció del bestiar amb els ramders

fantàstics, però s'han de donar a conèixer. La Casa de la Muntanya serà molt útil també per això.

- En quin sentit?

Com a centre d'informació que serà, es podrà orientar i donar informació al visitant. La idea és traslladar-hi l'Oficina de Turisme. Però hi haurà una part experimental i virtual per a aquells que vulguin saber per avançat què trobaran. Com a centre d'innovació oberta, la part tecnològica serà molt im-

portant. De fet, el que volem és posar la tecnologia a l'abast de tothom. La Casa de la Muntanya l'obrirem a tots els actors

gia més avançada al seu servei. La col·laboració amb l'IEA, a través del CENMA, l'OBSA i Actua, a través del clúster d'empreses

«La Casa de la Muntanya serà un lloc per explicar l'entorn i experimentar-hi»

que participen de la muntanya, siguin ramaders, hotelers, investigadors, guies, esportistes o empresaris, hi haurà lloc per a tothom. I posarem la tecnolo-

d'esports, ens permetrà un estalvi de recursos molt important a l'hora d'executar un projecte d'aquesta magnitud. Podem millorar el dia a dia dels sectors més tradicionals; un exemple en són els drons i la informació que poden registrar en superfícies grans o llocs més inaccessibles. En un espai de cocreació tot és possible. Els desenvolupaments científics que s'estan fent per a altres sectors els aplicarem a la muntanya, i aquí és on tenim un gran estalvi, perquè no seran inversions específiques. Aprofitarem els equips de treball de les entitats col·laboradores i ho traslladem al nostre entorn. Per exemple, en l'estudi de l'evolució dels cultius o de la massa forestal.

- Existeix algun referent?

No. Hi ha centres a Suïssa i al Canadà, però no incorporen la triple hèlix: administració pública, recerca i innovació i sector empresarial. Els falta algun dels sectors. Som pioners i és un projecte del qual es pot beneficiar tot Andorra, no únicament Ordino.

- Si hagués de definir la Casa de la Muntanya?

Un lloc per explicar, experimentar i crear la muntanya des de tots els actors que la integren.

- Tenim calendari?

Les obres a Casa Ferino començaran al setembre amb el trasllat de la Ludoescola; a partir d'aquí, l'obertura dependrà de l'execució dels treballs.

- Hi ha algun altre projecte important a la vista?

Acabem de signar un acord amb els parcs de l'Alt Pirineu i l'Arieja, conjuntament amb el Comapedrosa. És interessant i fa mesos que treballem plegats

tre Esportiu, que ha canviat el model de consums amb la biomassa en primera posició com a combustible, cosa que ha permès un estalvi de 47 mil euros i una reducció significativa de les emissions.

- El fum visible ha despertat inquietud entre els veïns.

Pot ser molest visualment, però en cap cas s'han registrat nivells elevats de contaminació atmosfèrica. A la primavera es va detectar un increment de fum a causa del pèllet, que estava més humit del que és habitual. Durant el seguiment s'han registrat bons nivells de qualitat de l'aire. De fet, gràcies a

«Acabem de signar un acord amb els parcs de l'Alt Pirineu i l'Arieja»

per aconseguir una etiqueta conjunta, el Parc de les Tres Nacions, crear una imatge que englobi els tres parcs i tenir més projecció internacional. Estem parlant d'un gran abast territorial que esdevindria un dels parcs més grans d'Europa. És un altre exemple del reforç amb altres institucions per posicionar-nos millor.

- Pel que fa a l'ús de les energies renovables, quin balanç se'n pot fer?

L'exemple a seguir és el Cen-

tre instal·lació, amb un pes més gran de l'energia solar tèrmica, s'han reduït notablement les emissions de gasoil.

- Quin és l'estat actual de la cabana ramadera a la parròquia?

La cabana s'ha estabilitzat en els últims anys, i això és un bon senyal. Tot i això, és un sector clau per a la gestió territorial de la parròquia i per tant s'ha de treballar per intentar que la situació i les condicions del sector siguin cada cop més estables i positives.

PERFIL

Lloc de naixement
Andorra la Vella

Data de naixement
20/06/1984

Professió
Doctor en Ciència i Tecnologia de la Sostenibilitat (UPC i Universitat McGill de Mont-real)

Aficions
La muntanya en tots els seus vessants i viatjar

Viure Ordino

Falles i ball de bruixes per celebrar Sant Pere

Isidre Baró recupera i crema l'última falla a la plaça Prat de Call

La primera falla la va cremar ara fa 75 anys i mai no s'hauria pensat que ho tornaria a fer amb 85. Isidre Baró, veí de Sornàs, ha estat un dels impulsors, juntament amb Albert Roig, de la recuperació d'una tradició desapareguda a la parròquia. Ordino, com qualsevol altre poble del Pirineu, cremava les seves falles per celebrar el solstici d'estiu amb foc. Abans que es declaressin Patrimoni de la Humanitat per la Unesco i els pobles s'omplissin de curiosos,

La tradició es recupera després de més de 50 anys

a la festa hi participava tothom. Proposar-la per Sant Pere, la vigília de la festa parroquial, va ser un encert, per l'afluència de públic i perquè Sant Joan no és una festa arrelada aquí. La plaça Major va ser l'escenari de la primera encesa a càrrec d'un grup de quinze fallaires que s'estrenaven. Van recórrer el carrer Major i van acabar a Prat de Call amb una segona encesa, en què va intervenir l'Isidre, que va cremar l'última falla, preparada per ell mateix, d'escorça de beç, com s'havia fet tota la vida. La música i el ball no podien faltar en una celebració com aquesta, i l'Esbart Valls del Nord va interpretar el Ball de Bruixes a Prat de Call, una coreografia que es va estrenar a l'espectacle *Aparences*. Les falles es van afegir als actes habituals, com la costellada, el ball i la missa al Serrat.

1. Les falles roden al carrer Major davant l'expectació del públic. 2. Grup de fallaires a la plaça Prat de Call. 3. El moment més emotiu va ser la crema de l'última falla a càrrec d'Isidre Baró, de Sornàs, també a Prat de Call.

L'Esbart Valls del Nord, convidat al Festival folklòric de Rímini

Aquest estiu, l'Esbart Valls del Nord ha viatjat fins a Itàlia per participar en el IV Festival Internacional de Folklore de Rímini, a la costa adriàtica, del 23 al 26 de juliol. L'agrupació dansaire de les parròquies d'Ordino i la Massana va estar representada en aquesta ocasió pel cos de dansa. La proposta artística, segons va explicar la codirecto-

ra de l'Esbart, Sandra Tudó, va ser molt variada, amb l'objectiu de donar a conèixer la idiosincràsia de la cultura andorrana i pirinenca, amb personatges propis com les trementinaires i els contrabandistes, i aspectes de la tradició com el guariment amb herbes o la celebració de les festes populars. També es van interpretar danses d'Apa-

rences com «La unió fa la força», «Llamps de flors», «Enjòlits» i «Jocs d'aparences»; les jotes *Aires de la Terra Alta*, i la tradició en evolució amb l'exemple d'*Engrunes de folk*. A través del ball i la música, l'Esbart és una entitat que fa d'ambaixadora cultural en els intercanvis i trobades internacionals en què participa.

Una imatge promocional de l'Esbart amb el cos de dansa.

Inaugurada la il·luminació de Casa Rossell amb una convocatòria oberta a tots els veïns

A l'esquerra, detall de la il·luminació a les finestres d'arc ogival. A la dreta, les autoritats en el moment del parlament el dia de la inauguració (SFG).

Autoritats i veïns d'Ordino es van donar cita al bell mig del poble per assistir a la inauguració de la il·luminació exterior de Casa Rossell. El cap de Govern, Toni Martí, va encapçalat un acte protocol·lari que no va deixar ningú fora, ja que se'n va fer partícips tots els veïns de la parròquia. L'Esbart Valls del Nord va amenitzar l'acte amb unes danses a l'interior de l'era. I és que el projecte d'il·luminar el conjunt arquitectònic es va

viure com un moment històric per posar en relleu el valor del patrimoni nacional. La iniciativa de Feda Cultura, en què han col·laborat el Govern d'Andorra i el Comú d'Ordino, permetrà atraure una nova mirada a un dels béns immobles més destacats del patrimoni cultural. La casa pairal del segle XVI va ser objecte de diferents reformes durant els segles XIX i XX, i conserva la seva màxima esplendor a la part exterior. Actualment, grà-

cies a la restauració que es va portar a terme el 2015, són de lliure accés el pati de la casa i

sabtes en l'itinerari Rossell, i el mobiliari i la qualitat de les obres religioses que es conser-

Jornades Europees del Patrimoni coincidint amb la inauguració de la nova sala d'exposicions a l'Era del Raser, on encara es pot veure la mostra al voltant d'aquest llinatge que va mantenir la casa oberta fins al 1993, quan va morir Maria Lluïsa de Riba Cassany.

A la mostra es poden apreciar alguns dels béns d'un inventari de més de 6.000 peces, la major part encara pendents de catalogar.

L'Esbart Valls del Nord va amenitzar l'acte amb una ballada a l'interior de l'era

l'hort de les arnes, un atractiu més del nucli antic del poble d'Ordino. La capella privada de la família es pot visitar els dis-

ven donen una idea del poder que exercia la família al territori. La família Rossell va ser protagonista durant les passades

Una ruta literària per reviuire el passat

Quan es commemoren els vint anys de la publicació d'*Últim estiu a Ordino*, de Joan Peruga, i acaba de veure la llum la versió en castellà, Ordino proposa una ruta literària que recorre vuit llocs d'interès del poble inspirats en la trama de la novel·la. L'itinerari, que comença a l'Oficina de Turisme i acaba al mirador de la vall, serveix per reviuire la història recent d'Ordino i la importància de la casa d'Areny-Plandolit o de la casa Rossell, no només per a la parròquia sinó per a tot Andorra. La ruta es deté en altres cases

pairals que van sobreviure la crisi de final del XIX i encara es conserven dretes, com la casa Ramonguem o la casa Nicolau. Els visitants podran fer el recorregut amb un desplegable que inclou una explicació i el mapa amb tots els punts senyalitzats. En cadascun dels senyals trobaran un codi QR que els permetrà ampliar la informació amb textos explicatius del mateix autor i citacions de la novel·la. La ruta vol ser un atractiu turístic, però també una manera de conuiu amb la nostra història, que sovint passa desapercibuda.

L'escriptor Joan Peruga i la consellera Vanessa Fenés a la Casa d'Areny-Plandolit, punt 6 de la ruta.

Jornada de portes obertes a l'Estudi

Dissabte 29/09
11-17.30 h

Foto: Azahara Jurado

11 h Inauguració. Exposició fotogràfica
de Pere Riba i photocall al Club Foto

11-12 h Fes la teva bossa EcoBag
amb una camisa vella (Carmen Forté)

12-13 h Introducció a l'escriptura creativa
(Elena Aranda)

12-13 h Jocs gegants al pati

15-16 h Bases del retrat amb carbonet
Taller per a adults (Rosa Mujal)

15-18 h Jocs gegants al pati

15 h Conta contes a la bebeteca
Per a infants

16.30-17.30 h Fes el teu tòtem
Taller per a infants (Rosa Mujal)

17 h Conta contes a la biblioteca
Per a adults

17.30 h Berenar per a tots els assistents

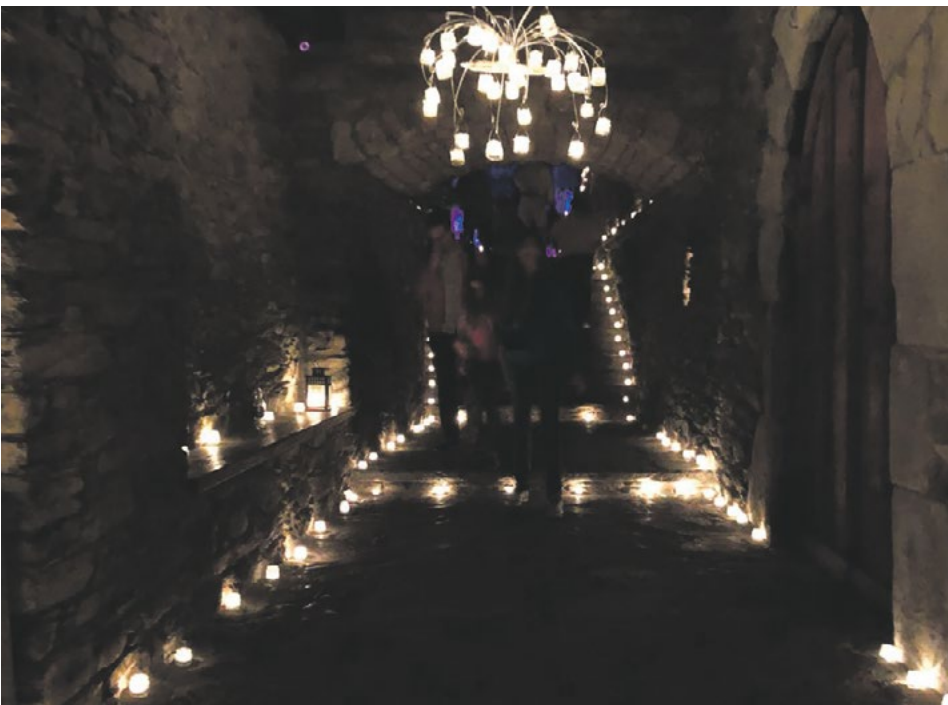
App
Ordino és viu

ordino www.ordino.ad

Reportatge

Un solstici d'estiu a la llum de les espelmes

La Nit de la Candela va ser una nit màgica gràcies a la llum de les deu mil espelmes que van il·luminar carrers, places i racons del poble d'Ordino. La celebració va servir per donar la benvinguda a l'estiu amb foc, el 22 de juny, i tot apunta que hi haurà una segona edició. La proposta ve de lluny, neix a Vallerano, un poblet de menys de 3.000 habitants a seixanta quilòmetres de Roma. «No passen gaires coses, a Vallerano, som un poble petit i tranquil, però cada any s'hi desplacen milers de persones per compartir la màgia de la llum de les espelmes», explicava Daniele Raggi, l'impulsor del projecte juntament amb Laura Sánchez, nascut en aquest poble. La vila me-

dieval de Pals, a Girona, va ser el primer lloc on es va exportar la idea i aquest 28 de juliol ja en van fer la tercera edició. Una estada a Barcelona i diverses connexions van portar Raggi fins a Ordino, on no va posar en dubte ni un moment la idoneïtat

del lloc per crear una nova Nit de la Candela.

Coordinat per la Conselleria i el Departament de Cultura, Andbank ha patrocinat l'esdeveniment a Ordino i ha fet possible la promoció de joves artistes en

aquesta primera edició, com el saxofonista Guillem Tudó, que va comparèixer dies abans a la seu de l'entitat bancària per explicar la seva participació.

Tot el poble va contribuir a l'èxit de la Nit de la Candela. Un grup de voluntaris es va

encarregar d'encendre totes les espelmes abans que es fes fosc, juntament amb l'equip de l'organització, que treballava des de primera hora del matí per vestir tots els racons. Els veïns també hi van col·laborar i

van permetre que es possessin espelmes en parets, finestres i balcons. Entorns oberts com els Jardins de Casa Rossell o els de la Casa d'Areny-Plandolit van tenir una gran concentració de públic. Eren els escenaris de les actuacions de Tudó i de les ballarines contemporànies Joyce Pulet i Marta Moran, que van saber jugar amb l'espai i atraure el públic. El duet de pop-rock Sander Clasen i Roger Palomer es va instal·lar a la plaça Major per interpretar clàssics de tots els temps, i la companyia Itana&Nat va oferir un espectacle de foc i malabars a la placeta del Pajó. L'originalitat de la proposta, que convidava a passejar pel carrer a la llum de les espelmes i viure una experiència

senzilla però inusual, i el fet de ser apta per a totes les edats, gratuïta, amb actuacions en directe i repertoris poc exigents, de ben segur que van ajudar a l'èxit de públic. Amb tots els aparcaments i zones d'estacionament plens, gran moviment de vianants i les terrasses a vessar, ningú va posar en dubte l'encert. Entre l'organització hi havia el músic Maurizio Gregori, saxofonista de la Banda Bassotti i exalcalde de Vallerano, que no es va perdre el naixement d'una nova Nit de la Candela. «És només la primera vegada i la resposta ha estat molt bona. No saps mai com pot reaccionar la gent, penso que anirà a més i serà un gran atractiu per a Ordino», va comentar Gregori.

Andbank ha patrocinat la Nit de la Candela amb la promoció d'artistes locals

Arcalís avança en les obres del nou telecabina i la renovació de la xarxa de canons de neu

Les obres de construcció del nou telecabina Tristaina han fet modificar la base de l'estació d'Ordino-Arcalís a l'Hortell, fet que s'ha aprofitat per remodelar la zona. Aquestes obres comprenen la modificació de la sortida del telesquí 1 i l'arranjament del traçat de l'arribada de la pista El Pont. El planell de l'Hortell (1.940 m) serà molt més ampli, els accessos als ginyes més còmodes i la zona guanyarà significativament en seguretat. A més, aviat s'iniciaran les obres de renovació de la xarxa de canonades d'aigua a la pista Les Canals, en què es reemplaçarà un tram de 1.000 metres. També s'instal·laran vuit nous canons de neu mòbils.

Durant l'època estival també s'aprofita per fer el manteniment dels ginyes mecànics i altres petites reformes als edificis de l'estació.

Les obres més importants se centren en la remodelació de la base a l'Hortell, on a banda de la nova estació de sortida del telecabina Tristaina, també s'hi estan duent a terme altres millores. Ja s'ha construït gran part del peu de sortida de l'edifici del telecabina, i s'estan enllentint els de les pilones 1, 2, 3, 4, 12, 13 i 14 (set d'un total de catorze). Les obres avancen segons les previsions. Al setembre començarà a arribar el material de les estacions de sortida i d'arribada i les pilones, i durant dos mesos més se'n farà la instal·lació. Si no hi ha cap imprevist, el giny es posarà en marxa la primera setmana de desembre, tot just pel pont de la Immaculada (si les obres estan enllentides, l'obertura es podrà avançar).

Aprofitant les obres al planell, la base del telesquí 1 s'aixeca uns cinc metres, cosa que farà

que la sortida sigui més suau i progressiva. Aquest engrandiment de la base de l'Hortell significarà que el telesquí no quedarà tan encaixonat, ja que es guanyarà en espai després de la modificació de l'arribada de totes les pistes que confluen

El planell de l'Hortell serà més ampli i es milloren els accessos

eixen a la mateixa zona. I és que també s'ha modificat el punt on es troben les pistes La Basera, L'Hortell i El Pont, per minimitzar el risc d'impacte al punt on El Pont es troba amb La Basera. S'han eixamplat les pistes en aquest punt, generant prou espai per guanyar seguretat. Això també ajudarà a dirigir

els esquiadors d'una manera més àgil cap als telecadires de L'Abarsetar i La Basera, o cap al telecabina. Val a dir que es construirà un accés exclusiu per al telesquí pel costat de la carretera, previst per a la temporada 2019-2020, tot i que s'està estudiant l'execució de l'obra per a aquest any.

En relació amb la xarxa de canons, en total es canviaran 1.000 metres de canonades de la pista Les Canals i s'hi instal·laran vuit nous canons capaços d'innivar una pista en 48 hores de fred. Aquests canons, a més, seran mòbils i es podran adaptar a altres punts de l'estació, com ara l'àrea de L'Estadi, sempre que les condicions siguin les òptimes. Entre les modificacions cal destacar que també es dotarà de més potència elèctrica el sistema per poder tenir en marxa tots els canons alhora, cosa que fins ara era

impossible. S'ha previst que les obres s'allarguin un mes i mig aproximadament.

Pel que fa als ginyes mecànics, a La Basera s'estan renovant elements crítics que ajuden a garantir un millor servei al que fins ara ha estat el giny més important de l'estació. Als telecadires de L'Abarsetar, La Coma i Creusans (obert a l'estiu) també s'hi duen a terme els treballs de manteniment corresponents.

A més, s'estan fent altres tasques de manteniment com l'enquitranament de la terrassa del restaurant de l'Hortell i l'ampliació de dues de les arquetes pluvials de la part baixa, fet que millorarà l'evacuació d'aigua de les pistes i el manteniment de la neu i reduirà l'erosió.

Totes aquestes actuacions s'emmarquen dins el Pla estratègic de l'estació d'Ordino-Arcalís i tenen una inversió total de més de 7 milions d'euros.

Tristaina: esport i relaxació en un entorn únic a Europa

L'estany de Més Amunt, el més gran del circ glacial de Tristaina, a Arcalís, és la base d'unes activitats úniques a Europa: caiac, canoes i surf de rem, en un llac natural a més de 2.300 m d'altitud.

La majoria de gent que visita Tristaina ho fa per recórrer les rutes de senderisme. L'accessibilitat i el bon estat dels llacs són alguns dels motius pels quals els visitants trien aquesta ruta. Ara, a més, cal afegir-hi un altre revulsiu: poder practicar caiac, canoa o SUP connectant intensament amb la natura i fent esport al mateix temps. Es tracta d'una prova pilot, que no està enfocada a un públic massiu tot i que és accessible, no

contamina i respecta la flora i la fauna autòctones.

La gent que ho ha provat coincideix en «la pau que transmeten aquestes muntanyes i el seu entorn», destaca el responsable de màrqueting i desenvolupament de negoci de l'estació, David Ledesma. El valor és «la tranquil·litat de fer una activitat totalment segura en un paratge idíl·lic. Un viatge sense pressa, pausat i alhora excitant i motivador per als sentits».

Pel que fa al medi natural, cal destacar que el Comú i el Ministeri de Medi Ambient han validat l'activitat, després de revisar la proposta i treballar-la conjuntament, per evitar cap risc i cap impacte a la natura.

El màxim permès són deu embarcacions, i s'ha adequat un punt d'amarratge de les canoes on no hi ha cap impacte a l'hàbitat. Es tracta, doncs, d'una prova en un temps limitat (15 d'octubre), amb totes les garanties, i en la qual ha primat també la convivència amb altres activitats, com la pesca, per la qual cosa s'ha limitat un perímetre.

La proposta ha tingut molt bona acollida aquest estiu, i tant el Comú com l'estació ho valoren molt positivament.

En tot moment l'objectiu és la coexistència de totes les activitats i oferir als visitants experiències úniques des del respecte al medi natural.

Telèfons d'interès

EMERGÈNCIA

Bombers	118
Emergències	112
Hospital	871 000
Informació del trànsit	1802 1802
Informació nacional	111
Informació internacional	119
Polícia	110
SUM (Servei Urgent Mèdic)	116

SERVEIS PARROQUIALS

Atenció ciutadana (24 H)	163
CAP (Centre d'Atenció Primària)	747 025
Comú d'Ordino	878 100
Despatx parroquial	835 014
Oficina de Turisme	878 173
Servei d'Atenció a les Víctimes de Violència de gènere i Violència Domèstica	181

Busos

L6

Sortides des d'Ordino

De dilluns a dissabte

De les 7.30 h a les 21 h cada 30 minuts

Diumenge

De les 8 h a les 21 h cada 30 minuts

Sortides des d'Andorra la Vella

De dilluns a dissabte

De les 7 h a les 21 h cada 30 minuts

Diumenge

De les 7.30 h a les 21 h cada 30 minuts

L6B

Sortides des d'Ordino

De dilluns a divendres

De les 7.15 h a les 21.45 h cada 30 minuts

Dissabte i diumenge

De les 7.45 h a les 20.45 h cada 60 minuts

Sortides des d'Andorra la Vella

De dilluns a divendres

De les 6.45 h a les 21.15 h cada 30 minuts

Dissabte i diumenge

De les 7.15 h a les 20.15 h cada 60 minuts

Aquest servei no circularà els dies de Meritxell, de Nadal i de Cap d'Any

BUS NOCTURN BN3

Divendres, dissabtes, vigílies de dies festius, festes majors de capitals de parròquia i dies assenyalats

Primera sortida d'Andorra la Vella,

Príncep Benlloch:

a les 22.30 h, cada 1.30 hora

Primera sortida d'Ordino, la Closa:

a les 23 h, cada 1.30 hora

Última sortida d'Andorra la Vella,

rotonda les Costes:

a les 4 h, cada 1.40 hora

BUS PARROQUIAL ORDINO-EL SERRAT

Sortides des d'Ordino

Cada hora, des de les 7 h fins a les 21 h

Sortides des del Serrat

Cada hora, des de les 7.30 h fins a les 21.30 h

Ordino en imatges

CESSIÓ DOCUMENTAL
M. Carme Sintas Riba ha cedit el fons documental de Casa Ferino al Comú. La foto pertany a Lluís Riba Dallarés, el seu avi i últim propietari.

TRAVESSA DE MUNTANYA
El guanyador, David Piñol, i Pere Riba, que va fer 3r al podi de la Travessa d'Ordino i la Massana amb sortida i arribada a Prat de Call.

DIFICULTATS EN L'APRENTATGE
L'optometrista clínica Lucila To va presentar Iñaki Pastor en la xerrada sobre les dificultats en l'aprenentatge que va tenir lloc a la sala La Buna.

EXCURSIÓ A CREUSSANS
Teresa Rius, Pilar Yelletisch i Lurdes Riba (d'esq. a dreta) no es van perdre la pujada a Creussans en l'àpat que s'organitza cada any amb les autoritats a la Coma del Forat.

MIL USUARIS A L'APP
Jaume Castells, veí de la Massana, va fer la descàrrega mil de l'app ciutadana Ordino és viu. El conseller Xavier Herver li va lliurar un llibre de Sorteny com a obsequi.

BREUS

FEMAP A CASA PLANDOLIT

El Festival de Música Antiga dels Pirineus va tornar a incloure Ordino en el programa amb un concert de repertori barroc per a violí i viola a solo amb l'intèrpret Emilio Moreno.

DIA MUNDIAL DEL TURISME

Per al 27 de setembre, l'Oficina de Turisme prepara visites guiades gratuïtes a la Casa d'Areny-Plandolit i a la Mina de Llorts i obsequiarà els visitants amb una bossa de benvinguda.

CUINA MEXICANA

La Mostra Gastronòmica d'Andorra tindrà Mèxic com a país convidat. A més dels plats tradicionals i de la cuina de fusió, hi haurà un espectacle per amenitzar la jornada de l'11 de novembre.

PROPOSTES DE L'ESO

Els alumnes de 2n de l'Escola de Secundària d'Ordino es van trobar amb els cònsols i el conseller d'Administració per presentar algunes idees, com ara incrementar els busos elèctrics a la parròquia.

EXPOSICIÓ A L'ESTUDI

Una exposició de cinquanta imatges de l'ordinenc Pere Riba, veí de Segudet, inaugurarà el nou Edifici Sociocultural L'Estudi. El fons conté fotos de la parròquia, les tradicions i la seva gent.

SERVEI DE LLANÇADORA

Fins al 14 de setembre continua en marxa el servei de llançadora de Prada del Serrat fins a Sorteny. La prova pilot s'ha engegat per ordenar i regular el trànsit en la carretera d'accés.

SUMMER VILLAGE

La versió estiuenca del Christmas Village es va fer al juliol. Un mercat original al carrer Major, amb parades de productes de proximitat en què es van programar actuacions en directe.

JORNADES DE PATRIMONI

Els dies 15 i 16 de setembre se celebren a Andorra les Jornades Europees del Patrimoni. Serà una oportunitat per descobrir i visitar espais que formen part del nostre llegat cultural.

APARCAMENT LA MOLETA
La grandalla ha estat l'element que ha inspirat el grafit de Domènec Montané a la Moleta de Segudet, on s'ha habilitat un aparcament de sis places.

HOMENATGE A L'AUTV
Durant el lliurament de premis, Martínez va homenatjar, deu anys després, Consol Naudí i Jean-Claude Montané per creure i apostar per la cursa.

NITS OBERTES
Tot i que la pluja va fer traslladar el concert a l'ACCO, la inauguració de les Nits Obertes va ser un èxit amb la cantora Sonia Miranda.

PLEGA DE ROSES

La plega de roses va ser un dels actes més esperats de les Festes del Roser d'Ordino, les més concorregudes de tot l'estiu a la parròquia.

MANIFEST ART CAMP

L'art torna a ser el nexa d'unió de pobles i cultures dels cinc continents a Art Camp. A la foto, els artistes participen en la lectura del manifest.

No et perdis...

setembre

Popular

Dissabte 1 i diumenge 2
FESTA MAJOR
DE LA CORTINADA
I ARANS

Turisme

Diumenge 3
ÚLTIMA VISITA GUIADA
A LA MOLA I LA SERRADORA
La Cortinada

Cultura

Fins al 16
MOSTRA 'TERRA DE FERRO'
Carrers d'Ordino

Popular

Diumenge 16
SANT CORNELI
FESTA MAJOR D'ORDINO

Cultura

Dissabte 15 i diumenge 16
JORNADES EUROPEES
DE PATRIMONI
VISITES GRATUÏTES
A MUSEUS I MONUMENTS
Oficina de Turisme

Gent gran

Dijous 20
A les 18 h
CICLE DE XERRADES
DE LA GENT GRAN.
ALTERACIONS I MALALTIES
DELS PEUS, AMB ISIDRE
BARÓ
Casa Pairal

Esports

Dissabte 22
A les 9 h
14a DUATLÓ
ORDINO-CASAMANYA
Sortida plaça Major

Esports

Dissabte 22 i diumenge 23
A les 16 h
RALLI D'ANDORRA
Coll d'Ordino

Turisme

Dijous 27
DIA MUNDIAL DEL TURISME
BOSSA DE BENVINGUDA
DE FRANC
I VISITES GUIADES
GRATUÏTES A LA MINA
DE FERRO DE LLORTS
I A LA CASA MUSEU
D'ARENY-PLANDOLIT
Oficina de Turisme

Cultura

Dissabte 29
De les 11 h a les 17.30 h
INAUGURACIÓ EDIFICI
SOCIOCULTURAL L'ESTUDI.
JORNADA DE PORTES
OBERTES I EXPOSICIÓ
DE FOTOGRAFIES
DE PERE RIBA
Edifici Sociocultural L'Estudi

octubre

Esports

De l'11 al 13
PIRINENC CLÀSSIC
Arcalís

Reunions veïnals

Dimarts 16
A les 20.30 h
REUNIONS VEÏNALS
CARRER MAJOR, NUCLI
ANTIC, TURER, AV. DE LES
MOLES, CLOTA VERDA, PONT
D'ORDINO, L'ANGLADA,
ED. RAL, ED. PRAT DE
VILELLA
Sala de reunions CEO

Reunions veïnals

Dimecres 17
A les 20.30 h
REUNIONS VEÏNALS
SEGUDET, PUIET, PLETA
LA GONARDA, BALCÓ
D'ORDINO, PRAT GRAN
Sala de reunions CEO

Reunions veïnals

Dijous 18
A les 20.30 h
REUNIONS VEÏNALS
SORNÀS, ANSALONGA
LA CORTINADA, ARANS
LLORTS, EL SERRAT
Sala de reunions CEO

Gent gran

Dijous 18
A les 18 h
CICLE DE XERRADES
DE LA GENT GRAN
L'ÚS RACIONAL
DELS MEDICAMENTS
AMB CARLES PÉREZ
Casa Pairal

Gent gran

Dimecres 31
A les 17 h
CASTANYADA
Casa Pairal

Popular

Dimecres 31
A les 18.30 h
CASTANYADA
Plaça Major

Joventut

A partir del 29
ACTIVITATS JOVES
PER TOTS SANTS
Punt d'Informació Juvenil

novembre

Joventut

Fins al 5
ACTIVITATS JOVES
PER TOTS SANTS
Punt d'Informació Juvenil

Turisme

Divendres 9
A les 10 h
CURSA DE CAMBRERS.
27a MOSTRA
GASTRONÒMICA D'ANDORRA
ACCO

Turisme

Diumenge 11
A les 13 h
27a MOSTRA
GASTRONÒMICA D'ANDORRA
ACCO

Turisme

Dissabte 17
De 10 a 20 h
MERCAT DE SEGONA MÀ
Sala La Buna

COMPRESSPORT
**CASAMANYA
DUATLO**
**22
SETEMBRE**

Inscripcions a:
www.casamanyaduatlo.wordpress.com

L'Ordino de...

Lluís Babi

Després de quaranta anys al servei de la parròquia d'Ordino, el Lluís Babi es jubila. «L'any 78 ateníem el públic de 8 a 10 del vespre, eren les hores que la gent podia venir al Comú, i les reunions es feien després... no érem els mateixos que ara». El Lluís era secretari general i amb ell, a la corporació, només hi havia un agent de circulació i la dona de fer feines, a més de l'equip de deu consellers, del qual se sentia part. L'any 2000 va entrar al capdavant del Departament de Serveis Públics i Manteniment, un equip que actualment, en moments de feina màxima, arriba a trenta persones. «L'exigència de la ciutadania no era la mateixa. Serveis com la treta de neu, la recollida d'escombraries o la neteja de carrers no es van posar en

«Tornaria a la política amb candidatura única»

marxa fins als anys noranta». Els canvis els ha anat integrant amb el dia a dia, ha estat un creixement en consonància amb el de la població i l'entorn. «Tot ha canviat força, però el que més enyoro són les xerrades amb "la colla de banquers", no els que porten vestit, sinó aquells amb qui fèiem petar la xerrada i que han anat desapareixent, encara que a l'estiu encara se'n troba algun a la fresca». I la confiança entre la gent, la familiaritat. «Les portes sempre estaven obertes, aquí a Ordino, o amb la clau ben a prop per a qui volgués entrar-hi... m'agradaria que poguessin tornar aquells moments en un món ideal». No és l'únic ideal, també treballa per la unió de tots els homes davant un sol Déu o ésser superior, al marge de noms i confessions religioses, però proper, que puguem integrar-lo a la nostra vida diària. Va ser l'any 1975 quan va entrar a formar part de la Federació per la Pau Universal i l'Església de la Unificació. Amb la seva dona, tailandesa d'origen, a qui va conèixer a Alemanya, són pares de cinc fills, i pertanyen a la comunitat Moon, fundada pel coreà Sun Myung Moon l'any 1954. Per ell es tracta d'una filosofia de vida que no sempre

Lluís Babi somriu assegut en el banc de pedra del carrer Major, al costat de casa seva, Casa Nova Babot.

ha estat acceptada pels que l'envolten. «Les religions han fet molt mal, per l'egoisme de voler imposar una única veritat, i això no és coherent», explica. I afegeix: «Jo no crec que hagi trobat la veritat, com diuen moltes religions, crec que he trobat un camí per arribar a la veritat, que només hi arribarem quan siguem perfectes, i la meva dona

«Enyoro la 'colla de banquers' amb qui fèiem petar la xerrada, a l'estiu encara se'n troben»

i jo hem triat aquest». A Andorra hi ha quatre famílies dins la comunitat Moon. I ara, jubilat, hi podrà dedicar més temps. S'emporta moltes experiències i molts records, però es queda amb el compromís i la integritat d'algunes persones que han estat capaces de defensar un projecte pel bé públic encara que hagi anat en contra dels seus interessos o que no hi estiguessin d'acord. La seva experiència de quatre anys al Consell Ge-

neral, del 1986 al 1989, va ser intensa, un període en què es va treballar per l'obertura internacional l'any 1993, l'any de la Constitució. Fins ara no ha estat temptat de tornar a la política i només ho faria en la unió. «Estaria disposat a formar part de la vida política si es donés una candidatura única, cosa bastant improbable. En política dos i dos

no fan quatre, si fan tres ja és molt», riu. És bon moment per recordar els banys als tolls d'Ordino, al forat Fosc i a Segudet... són alguns dels llocs favorits del seu Ordino. No sabem si tornarà a fer-ho a partir de l'1 de setembre... en qualsevol cas, a Casa Nova Babot no sonarà el despertador. «Miraré de dedicar més temps a la Fundació i no he pensat res més, de moment... espero no trobar a faltar la feina!».

Com passen els anys!

Ja fa 32 anys que vaig començar a treballar al Comú d'Ordino i que vaig conèixer el Lluís Babi, el *Lluïset de Cal Babot*. La seva presència sempre em feia «pot». Serios, alt i prim i amb aquell humor tan especial que fins que no li agafes el punt, no saps com reaccionar.

El Lluís em va ajudar a entendre la idiosincràsia de la parròquia. Nosaltres no teníem horaris... si ens havíem de quedar fins a les tantes, doncs ens hi quedàvem, i mai no ens va passar pel cap demanar cap compensació, ben al contrari. Un treballador exemplar. Amb ell he vist créixer el Comú... Quantes coses podríem explicar!

Amb el temps el vaig anar apreciament, adorant i estimant. El Babi ha estat un mestre, un referent. Amb ell he après molt, m'ha ajudat a créixer com a persona i com a treballadora. M'ha escoltat, m'ha fet costat, m'ha aconsellat... La seva vessant humana no em deixa mai de sorprendre.

Acomiadar-se del Babi després de tants anys no és gens fàcil... és molt difícil poder expressar aquesta barreja de sentiments d'alegria i tristesa que sento cada vegada que s'apropa el dia de l'adéu.

Avui només puc dir que és el meu germà gran, que el trobaré molt a faltar, que estic molt orgullosa d'haver-lo conegut i que espero que no ens oblidí mai. Jo no ho faré.

Sigues molt feliç en aquesta nova etapa de la vida. Et mereixes el millor del món.

Anna Call